Raadsvoorstel gemeente Ooststellingwerf

Commissievergadering
Onderwerp: Preventie- en handhavingsplan Alcohol en Middelen 2021- 2024.
Portefeuillehouder/Teamleider : Oosterman en Verhagen / Dekkers
Zaaknummer : 0085105174

Voorstel
In te stemmen met het preventie- en handhavingsplan alcohol en middelen 2021-2024.

Inleiding
Sinds 2014 zijn gemeenten de belangrijkste uitvoerders van de Drank- en Horecawet (hierna: DHW) geworden. Zowel op juridisch en handhaving als op educatief vlak is de gemeente regisseur van het alcoholbeleid. Met de laatste wetswijziging, waarbij de leeftijdsgrens voor verstrekking en het in bezit hebben van alcohol verhoogd werd naar 18 jaar, werden gemeenteraden ook verplicht om periodiek een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen. Een van de voornaamste doelen van de wet is dat ze de jeugd beschermt tegen de schadelijke effecten die alcohol kan hebben op de gezondheid en veiligheid.

De voorloper van dit preventie en handhaving plan Alcohol is in 2015 geschreven en was het eerste preventie en handhavingsplan alcohol. Sinds die tijd is er het nodige veranderd, maar is ook veel hetzelfde gebleven.
De drinkcultuur is lichtelijk veranderd, de cijfers worden steeds duidelijker en concreter, de aanpak evolueert en het vrijblijvende richting verstrekkers is aan het verdwijnen.
Wat is gebleven is natuurlijk de doelgroep, de voorbeeldfunctie van de maatschappij, de kanalen om de doelgroep te bereiken en de verkrijgbaarheid van alcohol. Hoewel de verkrijgbaarheid van alcohol voor minderjarigen steeds lastiger wordt bij verkopende/verstrekkende partijen, blijft de alcohol in o.a. de thuissituatie onder handbereik van de minderjarigen.

Beoogd effect
Het voeren van een effectief integraal beleid gericht op vermindering van het (overmatig) alcoholgebruik in de gemeente Ooststellingwerf.

- Het terugdringen van het alcoholgebruik onder 18 jaar via preventie-activiteiten, samen met de stakeholders, gerelateerd aan opvoeding en onderwijs en via maatregelen voor (sport)verenigingen om hen te ondersteunen bij hun alcoholbeleid.
- Het terugdringen van (excessief) alcoholgebruik onder jongvolwassenen met maatregelen gericht op alcoholgebruik bij alcoholverstrekkers.
- Alcoholpreventie, regelgeving en handhaving worden in verbinding met elkaar uitgevoerd.
- Verstrekkers van alcohol werken mee aan preventieve activiteiten en houden zich aan de wettelijke regels met betrekking tot de leeftijdsgrens, wederverstrekking, doorschenken en toelaten van dronken personen.

Argumenten
1.1 Met de vaststelling van het preventie- en handhavingsplan alcohol voldoet de gemeente Ooststellingwerf aan de wettelijke verplichting.
De gemeente is op basis van artikel 43a van de DHW verplicht een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen waarin aangegeven wordt wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid

alcohol, welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald moeten worden, welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik met name onder jongeren te voorkomen, op welke wijze het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen om alcoholgebruik met name onder jongeren te voorkomen, op welke wijze handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen.

1.2 Het preventie- en handhavingsplan alcohol sluit aan op de bestaande beleidskaders.
In de gewijzigde wet van 1 januari 2014 is opgenomen dat de gemeenteraad iedere vier jaar een preventie- en handhavingsplan alcohol vaststelt (artikel 43a DHW). Hiermee wil de wetgever stimuleren dat gemeenten actief nadenken over en uitvoer geven aan het verbinden van de beleidsterreinen Volksgezondheid (voorlichting en bewustwording) en Openbare Orde en Veiligheid (beleid en handhaving) als het gaat om alcoholpreventie. Onderzoek heeft meerdere malen laten zien dat beide beleidsterreinen van belang zijn voor effectieve alcoholpreventie bij jongeren.
Dit preventie- en handhavingsplan bevat de hoofdzaken van het beleid dat zich richt op de preventie van alcoholgebruik -met name onder jongeren- en de handhaving van de wet.

1.3 Het preventie- en handhavingsplan alcohol 2021-2024 is een doorontwikkeling van het preventie- en handhavingsplan alcohol 2015-2019
In dit plan wordt terug gekeken naar het plan van 2015. Wat waren de doelstellingen destijds en is behaald wat we wilden behalen. Ook zal duidelijk worden dat wat betreft aanpak het nieuwe plan een doorontwikkeling is in plaats van een koerswijziging. We gaan zeg maar een stapje verder. Zo was bijvoorbeeld in 2015 het supermarkt convenant nieuw. Met het supermarkt convenant zijn we toen de samenwerking aan gegaan met de supermarkten om de verstrekking aan minderjarigen terug te dringen. Die doelstelling is behaald waardoor we nu de volgende stap kunnen maken. Er kan gehandhaafd worden zonder dat dit rauw op het dak valt van de supermarkten. Door dit resultaat gaan we kijken of we ook een dergelijk convenant voor andere branches kunnen opzetten zodat ook zij van dit leereffect gebruik kunnen maken. We hebben namelijk liever dat bijvoorbeeld sportkantines via een leerweg de verstrekking van alcohol aan minderjarigen stopt, dan dat we via handhaving sportkantines en sportverenigingen in de financiële problemen brengen waardoor de verstrekking stopt.

1.4 Aansluiting op visie Samenleven.
De Doe agenda Kwetsbare jonge inwoners en ouders, is inmiddels vastgesteld. Deze nota is daar aansluitend op. Gezien het wettelijke karakter van Het preventie- en handhavingsplan alcohol 2021-2024 kunnen we niet alleen volstaan met een doe agenda. Ook willen we geen dubbele dingen doen. Deze plannen zijn parallel en in afstemming met elkaar opgesteld. De interventies zullen integraal uitgevoerd worden.

Kanttekeningen / alternatieven

1.1 Vertraging bij het opstellen van het plan.
Het opstellen van het preventie- en handhavingsplan heeft enige vertraging opgelopen. Bij Samenleving zijn momenteel veel ontwikkelingen, wat ertoe heeft geleid dat er niet is voldaan aan de gestelde deadline. Voor de uitvoering hiervan heeft dit geen consequenties, de maatregelen en de acties die vermeld staan zijn blijven lopen of worden al opgepakt.
1.2 Covid – 19
We bevinden ons al bijna een jaar in een bijzondere situatie. Horeca en sportkantines zijn gesloten. Veel evenementen gaan niet door. Ook heeft deze periode zeker invloed op het alcohol gebruik.
We kunnen niet goed inschatten wat de effecten zijn op onze doelstellingen van deze periode. We gaan zoveel mogelijk doen wat wél kan. Als er uit onderzoek en signalen naar voren komt dat er interventies

anders nodig zijn, dan genoemd in deze nota dan zullen hier op anticiperen. Hierover gaan we u natuurlijk informeren.

Financiële toelichting

Voor de uitvoering is geen extra budget nodig.
Samenwerkingspartners behouden de subsidies voor jongeren werk en preventielessen. Over de inhoud en inzet worden afspraken zodat ze (beter) passen binnen deze nota.
In 2018 is een Nationaal Preventieakkoord gesloten, samen met onder andere de Rijksoverheid, gemeenten en maatschappelijk betrokken partners. Het Nationaal Preventieakkoord stimuleert gemeenten om de landelijke ambities te vertalen naar een lokale aanpak.
Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wil deze ambities ondersteunen. De regeling Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden en preventieaanpakken loopt tot 1 januari 2023
Er is voor de uitvoering van de lokale preventie aanpakken in 2021, 2022 en 2023 een specifieke uitkering beschikbaar. Gemeente Ooststellingwerf heeft een aanvraag gedaan voor € 20.000,- per jaar. Vanuit dit budget kunnen we interventies en projecten uitvoeren genoemd in de nota. Vanaf 2024 moeten we kijken hoever we zijn en welke middelen er nog nodig zijn

Juridische toelichting

Met deze nota voldoen we aan de wettelijke verplichting (artikel 43a DHW) dat de gemeenteraad iedere vier jaar een preventie- en handhavingsplan alcohol vaststelt

Publicatie

Publicatie website Gemeente Ooststellingwerf.

Uitvoering

a. Planning

b. Communicatie
Jersbericht
c. Evaluatie / controle
Jaarlijks

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

A. Ter inzage liggende stukken

a. Preventie- en handhavingsplan alcohol en middelen 2021-2024.

B. Vertrouwelijke stukken

a.